

Kutatás, innováció és hatékonyságának vizsgálata a Soproni Egyetemen folyó szakmai tanárképzésben

Dr. Katona György – Dr. Patyi Gábor- Dr. Kollarics Tímea

Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar

Elméleti és kutatási háttér, célok, módszerek

Napjainkban az oktatási rendszereket a legnagyobb kihívás az információs és kommunikációs technika felől éri. Az új technika új tanulási-tanítási lehetőségeket nyújt. Az új korszak természetesen kihívást támaszt a pedagógusok felé is, és a tanárképzésnek is alkalmazkodnia kell a megváltozott körülményekhez (Balogh et al. 2020; Szabó 2015).

A közelmúltban a Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Karán egy kutatócsoport alakult a szakmai tanárképzésben részt vevő kollégák bevonásával. A csoport kutatást végzett Nyugat-Magyarországon a szakképző iskolák pedagógusai körében. A kutatás egyik alapkérdése az volt, hogy milyen digitális kompetenciákkal rendelkeznek a szakmai pedagógusok (Buda 2013; Patyi et al. 2016). Az eredmények alapján további célunk volt a tanárképzés megreformálása a digitális tartalmakat illetően.

A tantervi reformot megelőző kutatás során az írásbeli kikerdezés (kérdőív) és a szóbeli kikerdezés (interjú) módszerét alkalmaztuk. A hallgatók körében végzett kutatás során a módszer az interjú volt.

Innováció - tantervi reform

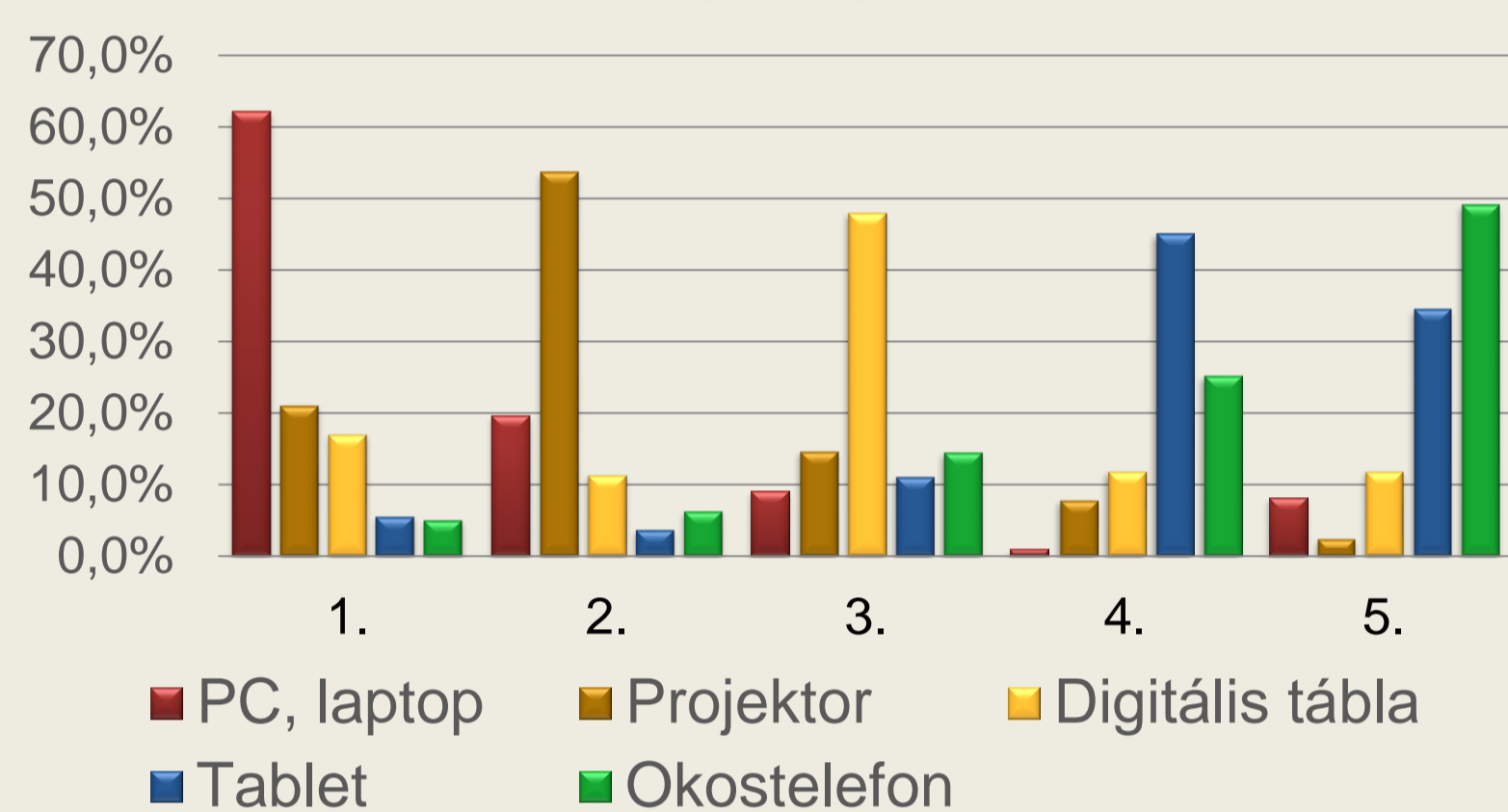
2017-ben a szakmai tanári „Képzési és kimeneti követelmények” jogszabályi változásának hatására szükségessé vált a szakmai tanári mintatantervek megújítása, így aktuálissá vált az empirikus kutatás eredményeinek beemelése a szakmai tanár szakjaink (agrármérnök-tanár, mérnök-tanár, közgazdász-tanár) mintatanterveibe és egyúttal a képzési gyakorlatba.

A tantervi reform során az egyik fő cél az volt, hogy a hallgatóink jobban megfeleljenek a digitális kihívásoknak. A cél érdekében bevezettünk a szakmai tanárképzésben két új tantárgyat (Digitális pedagógia, IKT módszertana a szakképzésben), valamint a szakmódszertan szigorlat részévé váltak a digitális pedagógia stúdium keretében átadott ismeretek is a terület további erősítésére.

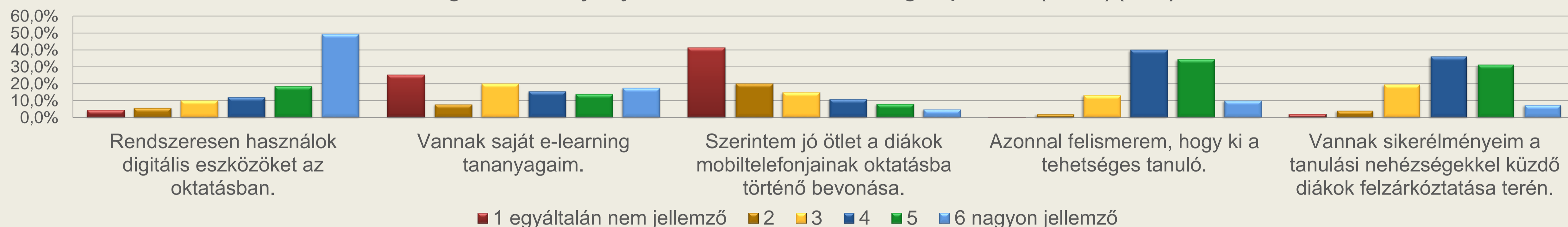
A „Digitális pedagógia” kurzus célja megismertetni a hallgatókkal a korszerű információs és kommunikációs technológiákat (IKT), azok alkalmazásának hatását a tanítási-tanulási folyamatra. Cél továbbá a „digitális szemléletmód” formálása, a korszerű pedagógiai felfogás kialakítása a hallgatókban.

Az „IKT módszertana a szakképzésben” tárgy célja a digitális pedagógia lehetőségeinek, előnyeinek és korlátainak bemutatása, valamint ennek gyakoroltatása a szakképzésben

IKT eszközök rangsora a használat gyakoriságának sorrendjében (N=211) (2015)

Mit gondol, mennyire jellemzőek Önre az alábbi megállapítások? (N=211) (2015)

Mikrokutatás (2020-2021)

A mikrokutatás célja az volt, hogy megismerjük hallgatóink véleményét a megújult tantervről, annak digitális pedagógiai blokkjáról és arról, hogy mennyire tudták az itt megszerzett tudást pedagógiai gyakorlatukban hasznosítani.

2020-ban 29 végzős diákunknak küldtünk egy véleménykérő e-mailt azzal a megkötéssel, hogy csak azok válaszoljanak, akik jelenleg is gyakorolják pedagógiai hivatásukat. Ekkor összesen 10 fő választot megkeresésünkre.

2021-ben a végzés előtt álló hallgatókat kértük fel, hogy vegyenek részt egy online csoportos interjúban. Ebben összesen 13 fő tudott bekapcsolódni. Mindkét alkalommal ugyanazokra a kérdésekre kellett válaszolni a hallgatóknak. A két adatgyűjtésben így összesen 23 fő visszajelzéseit tudtuk összegyűjteni.

A hallgatóktól többek között - az alábbi kérdésekre vártunk választ:

1. Az általuk elvégzett szakmai tanárképzési program mennyire erősítette pedagógiai kompetenciájukat?
2. A képzés hatására változott-e az információs társadalomról és az új digitális generációkról kialakult attitűdjük?
3. A digitális pedagógia tárgy során tanultakból tudtak-e valamit hasznosítani pedagógiai mesterségük gyakorlása során?

A mikrokutatás eredményei

A hallgatók a szakmai tanárképzés hasznosságával elégedettek voltak, úgy érezték, hogy erősítette szakmai kompetenciájukat (átlagértékek: 5,5 és 5).

A digitális generációkról kialakult attitűdjükön is változtatott a képzés (átlagérték: 4,9 és 4).

A digitális pedagógia tárgy során tanultakból pedig sokat tudtak hasznosítani pedagógiai gyakorlatukban (átlagérték: 4,8 és 6).

A hallgatók sok, saját gyakorlatukban is alkalmazott digitális megoldást említettek. Ezek elsősorban a digitális oktatási módszerek saját tárgyaik oktatásában történő használatáról, az online tesztfeladatok és értékelési lehetőségekről, továbbá több, általuk eddig nem használt program, portál és applikáció pedagógiai alkalmazásáról számoltak be (pl. Moodle e-learning keretrendszer, Google Classroom, Kahoot, Redmenta, Quizlet, Discord, Okosdoboz, Tankocka).

A hallgatók jelezték, hogy ezek a digitális megoldások segítettek, színesítették és hatékonyabbá tették munkájukat és formálták szemléletüket. Többen említették, hogy a pandémia miatti kényszerű online átállás során jól tudták kamatoztatni az órákon tanultakat.

A szakmai tanárképzés és a digitális pedagógia tárgy értékelése (2020, 2021)

